

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
Середня освіта (Українська мова і література). Психологія
першого рівня вищої освіти (бакалавр)**

**за спеціальністю 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
спеціалізації Психологія
галузі знань: 01 Освіта / Педагогіка**

**Кваліфікація: вчитель української мови і літератури та зарубіжної
літератури основної школи, психолог**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

проф. О. І. Безлюдний /

(протокол № 1 від «29» серпня 2017 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2017 р.

Ректор проф. О. І. Безлюдний /

(наказ № 1762 від «31» серпня 2017 р.)

Передмова

Освітньо-професійну програму розроблено робочою групою Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

РОЗРОБНИКИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ (ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ):

- 1. Гончарук Валентина Анатоліївна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

- 2. Коваль Валентина Олександрівна**, доктор педагогічних наук, професор кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

- 3. Новаківська Людмила Володимирівна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

- 4. Якимчук Ірина Павлівна**, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

**I. Профіль освітньої програми зі спеціальності
014 Середня освіта (Українська мова і література)**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, факультет української філології, кафедра української мови та методики її навчання, кафедра української літератури, українознавства та методик їх навчання, кафедра психології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти Кваліфікація: вчитель української мови і літератури та зарубіжної літератури основної школи, психолог
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Українська мова і література). Психологія»
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання: 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Серія НД № 2489132 Відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 28 травня 2015 р. протокол № 116 (наказ МОН України від 10.06.2015 р. № 1415Л) з галузі знань (спеціальності) 01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Українська мова і література) визнано акредитованим за рівнем бакалавр (на підставі наказу МОН України від 19.12.2016 р. № 1565). Термін дії сертифіката до 1 липня 2025 р.
Цикл / рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-I.LL – 7 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова(и) викладання	Українська мова. Окремі дисципліни викладаються іноземними мовами
Термін дії освітньої програми	3 роки 10 місяців
Інтернет – адреса	https://ff.udpu.edu.ua/%d0%b1%d0%b0%d0%ba%d0%b0%d0%bb%d0%b0%d0%b2%d1%80-2018

Интернет – адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://ff.udpu.edu.ua/%d0%b1%d0%b0%d0%ba%d0%b0%d0%bb%d0%b0%d0%b2%d1%80-2018
2 – Мета освітньої програми	
Сформувати професійні компетентності майбутніх учителів української мови і літератури та зарубіжної літератури, здатних розв'язувати типові завдання у сфері організації та провадження освітньої діяльності в закладах середньої освіти. Підготувати фахівців, які володіють теоретичними знаннями та сучасними психологічними технологіями здійснення психологічного супроводу та психологічної допомоги особистості, колективу та соціокультурній спільноті.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	01 Освіта / Педагогіка, 014 Середня освіта (Українська мова і література) Обов'язкові дисципліни – 153 кредити (63,75%). I. Цикл загальної підготовки – 86 кредитів (35,83%). 1.1. Гуманітарна підготовка – 24 кредити (10,0%). 1.2. Фундаментальна підготовка – 62 кредити (25,83 %). II. Цикл професійної підготовки – 67 кредитів (27,92 %). 2.1. Психолого-педагогічна підготовка – 32 кредити (13,34 %). 2.2. Науково-предметна підготовка – 35 кредитів (14,58 %). Практична підготовка – 24 кредити (10,0%). Атестація – 3 кредити (1,25%). Дисципліни вільного вибору студента – 60 кредитів (25,00 %). Блок № 1 – 60 кредитів (25,00 %). Блок № 2 – 60 кредитів (25,00 %).
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна. Програма орієнтується на сучасні наукові досягнення з мовознавства та літературознавства, на результати дослідження психологічної науки у контексті особливостей їх реалізації у професійній діяльності. Програма спрямована на інтеграцію фахової підготовки у галузі української філології та психології з інноваційною діяльністю, подальшу професійну та наукову кар'єру.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Освітня програма передбачає підготовку майбутніх фахівців з української мови і літератури та зарубіжної літератури, психологів для закладів освіти різних рівнів акредитації. Ключові слова: освіта, українська мова і література, зарубіжна література, психологія. Організація освітнього процесу в закладі середньої освіти з урахуванням сучасних тенденцій розвитку освіти й інтеграції освіти у європейський освітній простір.
Особливості	Підготовка фахівців із галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність до працевлаштування	<p>Бакалавр може працювати в освітній та літературно-видавничій галузях; забезпечувати освітній процес у закладах середньої, інклюзивної та спеціальної освіти; у засобах масової інформації, PR-технологіях; в органах державної виконавчої влади; в апараті (секретаріаті) органів місцевого самоврядування; у різноманітних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах тощо.</p> <p>Випускники програми спрямовані на освітню діяльність відповідно до чинного Національного класифікатора України (ДК 003:2010). Фахівці здатні обіймати такі первинні посади:</p> <p>3439 – фахівець (українська мова і література); 3340 – лаборант (освіта); 3340 – інші фахівці в галузі освіти (психологія) 3340 – асистент вчителя (українська мова і література) 3491 – лаборант наукового підрозділу (українська мова і література); 3431 – відповідальний секретар редакції; інспектор з контролю за виконанням доручень; секретар адміністративний; секретар органу самоорганізації населення; секретар комітету (організації, підприємства, установи).</p>
Подальше навчання	<p>Можливість навчатися за програмою другого (магістерського) рівні вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література) або за іншими спорідненими спеціальностями</p>

5 – Викладання та оцінювання

Викладання та навчання	<p>Студентоцентроване, компетентнісне, особистісно-орієнтоване, проблемне, практикоспрямоване навчання, самонавчання. Словесні, наочні, практичні, проблемні, частково-пошукові, дослідницькі методи навчання. Технології навчання: інтерактивні, інформаційно-комунікаційні, дистанційні, проектні, ігрові, дискусійні, співробітництва.</p>
Оцінювання	<p>Усне та письмове опитування, тестовий контроль, практика, заліки, екзамени, комплексний кваліфікаційний екзамен з української мови і літератури з методиками їх навчання, випускний екзамен з теорії і методики психології. Форми контролю: усне та письмове опитування, тестовий, презентація наукової, творчої роботи, захист випускної кваліфікаційної роботи; заліки, екзамени.</p> <p>Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за: – національною диференційованою шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно);</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – національною недиференційованою шкалою (зараховано, не зараховано); – 100-бальною шкалою; – шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E, F, FX).
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми у професійно-педагогічній діяльності, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук та окремих методик навчання.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування нових ідей.</p> <p>ЗК 2. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання і розвитку здобувачів освіти.</p> <p>ЗК 3. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), правил культури поведінки у стосунках із дорослими й дітьми на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі.</p> <p>ЗК 4. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; спроможність ідентифікувати себе з цінностями професійного середовища.</p> <p>ЗК 5. Здатність працювати в команді, здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності; здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації з різних джерел та формулювання логічних висновків.</p> <p>ЗК 7. Здатність до продуктивного міжособистісного спілкування, до вмінь представляти комплексну інформацію у стислій формі усно і письмово, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та відповідні наукові категорії з філософії, історії розвитку суспільства.</p> <p>ЗК 8. Здатність використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності.</p> <p>ЗК 9. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних задач у професійній діяльності й у повсякденному житті.</p> <p>ЗК 10. Здатність до адаптації в професійно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях.</p> <p>ЗК 11. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного,</p>

	<p>соціального та духовного) як власного, так і оточуючих.</p> <p>ЗК 12. Здатність активно, відповідально та ефективно реалізовувати громадянські права й обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК 1. Здатність вільно спілкуватися українською мовою; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації. Здатність розуміти чужі і продукувати власні програми комунікативної поведінки, адекватні цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами.</p> <p>ФК 2. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.</p> <p>ФК 3. Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, моралі, ціннісних орієнтацій учнів у сучасному суспільстві.</p> <p>ФК 4. Здатність критично осмислювати нові художні тенденції, використовувати фахові знання з літератури, уміння й навички в галузі порівняльного літературознавства для аналізу літературного процесу.</p> <p>ФК 5. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.</p> <p>ФК 6. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови й літератури в закладах загальної середньої освіти, практиці навчання української мови й літератури.</p> <p>ФК 7. Здатність застосовувати у власній практичній діяльності сучасні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання української мови, української та зарубіжної літератури на підставі передового українського й міжнародного досвіду, ефективні методи й освітні технології.</p> <p>ФК 8. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з української мови та літератури, аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою корекції й оптимізації навчально-виховного процесу.</p> <p>ФК 9. Здатність до критичного аналізу, діагностики та</p>

корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду (вітчизняного, закордонного) у галузі викладання української мови та літератури з метою професійної саморегуляції й свідомого вибору шляхів вирішення проблем в освітньому процесі.

ФК 10. Здатність власною державницькою позицією, особистою мовною культурою, ерудицією, повагою й любов'ю до української мови, літератури, історії, культури виховувати національно свідомих громадян України.

ФК 11. Здатність осмислювати особливості функціонування фольклору на різних етапах його історичного розвитку, усвідомлювати специфіку народного мислення українців.

ФК 12. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання перспективного практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації навчально-виховних цілей.

ФК 13. Здатність орієнтуватися в літературному процесі країн і народів світу (від давнини до сучасності), спадщині письменників у контексті розвитку літератури, історії, культури, використовувати знання мов і здобутків світового письменства для формування національної свідомості, загальної і мовленнєвої культури учнів, їхньої моралі, міжкультурної толерантності, ціннісних орієнтацій у сучасному полікультурному суспільстві.

ФК 14. Здатність до розвитку учнів закладів середньої освіти як суб'єктів освітнього процесу на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку.

ФК 15. Здатність актуалізувати та застосовувати комунікативні знання, навички, вміння, настанови, стратегії й тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з учнями, батьками, колегами.

ФК 16. Здатність використовувати теоретичні знання й практичні навички для оволодіння основами психологічної діагностики.

ФК 17. Здатність надавати психолого-консультативну та психолого-корекційну допомогу вихованцям закладів освіти, батькам та педагогам.

7 – Програмні результати навчання

ПРН 1. Усвідомлює культуру як форму людського існування, цінує різноманіття та мультикультурність світу і керується у своїй діяльності принципами толерантності, діалогу і співробітництва.

ПРН 2. Уміє аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, обирати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів.

ПРН 3. Розуміє лінгвістику як особливу науку, що вивчає структуру і функціонування мови; володіє матеріалом з усіх галузей мовознавства, історії української мови та сучасної української літературної мови.

ПРН 4. Знає мовні явища і літературні процеси, вміє систематизувати мовно-літературні явища, розпізнавати, оцінювати та прогнозувати загальнокультурні, виховні, етичні наслідки певних процесів у мові та літературі.

ПРН 5. Демонструє сформовану мовну й мовленнєву компетенції у процесі фахової і міжособистісної комунікації, володіє різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах.

ПРН 6. Професійно володіє українською мовою в усному і писемному різновидах, досягає запланованого результату в організації успішної комунікації, буде цілісні, логічні висловлювання в усному й писемному мовленні.

ПРН 7. Розуміє закономірності літературного процесу, художнє значення літературного твору в контексті суспільного та літературного процесу певної культурно-історичної епохи, усвідомлює художню свосередність літературного твору й орієнтується в загальній типології художньо-літературної творчості.

ПРН 8. Знає зміст державного стандарту загальної середньої освіти, навчальні програми з української мови та літератури для ЗЗСО і практичні шляхи їхньої реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності.

ПРН 9. Уміє проводити уроки різних типів, обирати та застосовувати сучасні методи і методичні прийоми, форми і засоби навчання української мови та літератури у ЗЗСО; володіє новими інформаційно-комунікаційними технологіями забезпечення освітнього процесу з української мови та літератури.

ПРН 10. Створює рівноправний і психологічно позитивний клімат для навчання, організовує ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (учнями, учителями, батьками та ін.), дотримується етичних норм у професійній діяльності та впроваджує їх в освітній простір і суспільство.

ПРН 11. Володіє основами професійної культури, здатний до підготовки та редагування текстів професійного змісту іноземною мовою.

ПРН 12. Здійснює об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з української мови та літератури, аналізує особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою корекції й оптимізації освітнього процесу.

ПРН 13. Має здатність до рефлексії, володіє навичками оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

ПРН 14. Забезпечує охорону життя і здоров'я здобувачів освіти у освітньому процесі і позаурочній діяльності.

ПРН 15. Демонструє знання вікової фізіології і шкільної гігієни, основних способів надання першої медичної допомоги учасникам освітнього процесу, має ціннісні орієнтації щодо ведення здорового способу життя.

ПРН 16. Орієнтується в етногенетичних процесах на території України, історичних етапах розвитку української нації, усвідомлює специфіку національного характеру й ментальності, своєрідність етнокультурних ознак українців.

ПРН 17. Розуміє вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПРН 18. Визначає жанри й поетичні особливості фольклору українців, аналізує фольклорні твори та розкриває їхню символіку; усвідомлює свою відповідальність за збереження фольклорної пам'яті.

ПРН 19. Виконує наукове дослідження, узагальнює й оприлюднює результати діяльності з розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах тощо); застосовує елементи теоретичного й експериментального дослідження в професійній діяльності.

ПРН 20. Знає і розуміє досягнення світової літератури, особливості художньої літератури як форми суспільної свідомості, найважливіші відомості про творчі методи та літературні напрямки, основні етапи життєвого і творчого шляху видатних письменників країн Європи та Америки, місце і значення творів в доробку митця та в літературному процесі певного періоду, дослідження літературознавців, вчителів-новаторів, взаємозв'язок зарубіжної та української літератури.

ПРН 21. Застосовує різні види аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН 22. Пояснює специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, характеризує літературні епохи, художні напрями, течії, жанри, стилі, здобутки національних літератур, інтерпретує художні твори класики й сучасності.

ПРН 23. Знає та розуміє сучасні філологічні й дидактичні засади навчання зарубіжної літератури, мовні норми, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.

ПРН 24. Розуміє своєрідність організації психологічної діагностики та психологічного консультування, знає сучасні психодіагностичні методики; має базові уявлення щодо вікових закономірностей психічного розвитку людини.

ПРН 25. Здійснює психологічний супровід навчально-виховного процесу в закладі середньої освіти, розуміє своєрідність організації психологічної служби у закладах освіти.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

**Кадрове
забезпечення**

Склад проектної групи освітньої програми, професорсько-викладацький склад, що задіяний у викладанні навчальних

	<p>дисциплін за спеціальністю, відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.</p> <p>Проектна група: 2 доктори педагогічних наук, професори, 2 кандидати наук (1 – педагогічних наук, 1 – психологічних наук), доценти.</p> <p>Гарант освітньої програми: Гончарук Валентина Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання.</p> <p>До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та вченими званнями. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації або стажування.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Наявна матеріально-технічна база, що забезпечує проведення всіх видів лабораторної, практичної, дисциплінарної й міждисциплінарної підготовки та науково-дослідницької роботи студентів. Обладнаний комп'ютерний клас. Працюють «Східноподільський лінгвокраєзнавчий науково-координаційний центр» та лабораторія «Проблеми підготовки студентів-філологів до українознавчої роботи в школі», структурними підрозділами якої є: «Науково-методичний центр дослідження фольклору історичної Уманщини», «Науково-методичний центр художньо-педагогічної творчості імені Степана Павленка», «Науково-методичний центр дослідження народної вишивки історичної Уманщини», «Театр Слова», літературно-методичний кабінет, науковий архів і музейна колекція.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Щорічно оновлену інформацію про організацію освітньої діяльності для підготовки здобувачів вищої освіти розміщують на сайті Університету https://udpu.edu.ua у рубриці «Навчання». Освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти опубліковують і розміщують на веб-сайті Університету в рубриці «Навчання. Освітні програми» https://udpu.edu.ua/navchannia/osvitni-prohramy. На сайті університету також висвітлюють: академічний календар (оновлений на кожний навчальний рік); графік освітнього процесу (оновлений на кожний навчальний рік); нормативні документи (положення), які регламентують організацію освітнього процесу в Університеті.</p> <p>Підтримку навчальної діяльності та управління освітнім процесом в інформаційному середовищі Університету забезпечують сайти:</p> <p>–інформаційно-освітнє середовище https://dls.udpu.edu.ua яке</p>

	<p>містить електронні навчальні курси (ЕНК) для здобувачів вищої освіти. Кожна навчальна дисципліна має електронну підтримку у вигляді електронного курсу з теоретичним матеріалом, ресурсами для виконання лабораторних, практичних робіт, самостійної роботи, поточного, модульного і підсумкового контролів;</p> <p>– електронний архів навчальних, наукових та навчально-методичних матеріалів https://library.udpu.edu.ua, до яких увійшли оцифровані підручники, посібники, навчально-методичні матеріали, електронні копії наукових статей працівників університету; матеріали конференцій, які проводилися в університеті, автореферати дисертацій, захищених в Університеті, методичні матеріали на підтримку навчального процесу, патенти.</p> <p>Відкрито доступ наукометричних баз даних Web of Science та SCOPUS видавництва Elsevier, що надають користувачам можливість отримати результати тематичного пошуку, відслідкувати свій рейтинг.</p> <p>Бібліотечний фонд університету багатогалузевий, нараховує 417 446 примірників вітчизняної та зарубіжної літератури, зокрема рідкісних видань, спец. видів науково-технічної літератури і документів, авторефератів дисертацій, дисертацій. Бібліотека щороку здійснює переплату 202 назв методичних, наукових, фахових періодичних видань. В структурі бібліотеки наявні 6 читальних залів на 45 посадкових місць. Всі ресурси бібліотеки доступні через сайт Університету: https://library.udpu.edu.ua.</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Академічна мобільність здобувачів вищої освіти передбачає їхню участь в освітньому процесі Університету та партнерських закладів освіти, проходження навчальної або виробничої практики, проведення наукових досліджень із можливістю перезарахування в установленому порядку опанованих навчальних дисциплін, практик тощо.</p> <p>Основні цілі і завдання, організаційне забезпечення академічної мобільності здобувачів вищої освіти в Університеті, порядок визнання та перезарахування результатів їхнього навчання, права та обов'язки осіб, які беруть участь у програмах академічної мобільності, порядок звітності та оформлення документів за результатами їхнього навчання регламентує «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини».</p> <p>Укладено угоди:</p>

	<p>– з військовою академією (м. Одеса) «Про військову підготовку студентів за програмою підготовки офіцерів запасу»,</p> <p>– із Сумським державним університетом «Про військову підготовку студентів за програмою підготовки офіцерів запасу»,</p> <p>– з ДП «Український дитячий центр «Молода гвардія»» (для здійснення педагогічної діяльності та проходження виробничої практики),</p> <p>– з ТОВ «Лижна школа» (Буковель) для проведення практик студентів та надання методичної допомоги майбутнім учителям.</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Право здобувачів вищої освіти на академічну мобільність реалізовується на підставі міжнародних програм і проектів, договорів про співробітництво в галузі освіти і науки між Університетом та закладами-партнерами або з власної ініціативи здобувача, підтримуваної адміністрацією Університету, на основі індивідуальних запрошень.</p> <p>Формами академічної мобільності здобувачів вищої освіти в Університеті є навчання за програмами академічної мобільності, мовне або наукове стажування, проходження навчальної та виробничої практик.</p> <p>Навчання учасників освітнього процесу за програмами академічної мобільності може передбачати отримання випускниками документа про вищу освіту закладу-партнера, а також спільних або подвійних документів про вищу освіту закладів-партнерів.</p> <p>Реалізуються програми подвійного диплома:</p> <p>Університет в м. Порту (Португалія);</p> <p>Тракійський університет в м. Стара Загора (Болгарія);</p> <p>Державна вища школа професійної освіти ім. Іполіта Цегельського в м. Гнєзно (Польща);</p> <p>Поморська академія в м. Слупську (Польща);</p> <p>Державна вища професійна школа імені Я. А. Коменського в м. Лешно (Польща);</p> <p>Академія імені Яна Длугоша в м. Ченстохові (Польща);</p> <p>Інститут європейської культури Познанського університету імені Адама Міцкевича в м. Гнєзно (Польща);</p> <p>Державна вища школа професійної освіти в м. Хелмі (Польща).</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Передбачена можливість навчання іноземних студентів</p>

II. Перелік освітніх компонент освітньої програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 01	Історія та культура України	4	екзамен
ОК 02	Філософія	4	екзамен
ОК 03	Політична та соціологічна науки	3	екзамен
ОК 04	Іноземна мова	9	екзамен, залік
ОК 05	Фізичне виховання	4	залік
ОК 06	Охорона праці та безпека життєдіяльності	3	залік
ОК 07	Вікова фізіологія і шкільна гігієна з основами медзнань	3	залік
ОК 08	Сучасна українська літературна мова	28	екзамен, залік
ОК 09	Історія української літератури	28	екзамен, залік
ОК 10	Педагогіка	8	екзамен
ОК 11	Психологія	6	екзамен
ОК 12	Методика навчання української мови	7	екзамен, залік
ОК 13	Методика навчання української літератури	7	екзамен, залік
ОК 14	Методика навчання зарубіжної літератури	4	екзамен
ОК 15	Українознавство	3	залік
ОК 16	Історія зарубіжної літератури	14	екзамен, залік
ОК 17	Вступ до мовознавства	3	екзамен
ОК 18	Вступ до літературознавства	3	екзамен
ОК 19	Старослов'янська мова	3	екзамен
ОК 20	Історична граматики української мови	3	екзамен
ОК 21	Ділова українська мова	3	екзамен
ОК 22	Фольклор	3	залік
Загальний обсяг кредитів обов'язкових компонент			153 кредити
Вибіркові компоненти ОП			
ВВ	Блок №1		
ВВ1.01	Історія психології	7	екзамен
ВВ1.02	Методика роботи практичного психолога	6	екзамен

BB1.03	Психологічна служба в системі освіти	3	залік
BB1.04	Основи психологічного консультування	5	екзамен
BB1.05	Патопсихологія	4	залік
BB1.06	Основи психодіагностики і психокорекції	5	екзамен
BB1.07	Педагогічна психологія	4	екзамен
BB1.08	Практичний та ономастичний аспект української мови	4	залік
BB1.09	Дитяча література та практикум з виразного читання	3	залік
BB1.10	Культура мовлення	3	екзамен
BB1.11	Українська діалектологія	3	залік
BB1.12	Стилістика української мови	4	екзамен
BB1.13	Історія української літературної мови	3	екзамен
BB1.14	ІК технології в галузі	3	залік
BB1.15	Історія педагогіки	3	залік
Блок №2			
BB2.01	Сучасні теорії глибинної психології	7	екзамен
BB2.02	Методика роботи психолога	6	екзамен
BB2.03	Вступ до спеціальності	3	залік
BB2.04	Експериментальна психологія	5	екзамен
BB2.05	Основи клінічної психології	4	залік
BB2.06	Диференційна психологія	5	екзамен
BB2.07	Методика навчання психології	4	екзамен
BB2.08	Практичний курс української мови	4	залік
BB2.09	Українська література для дітей	3	залік
BB2.10	Соціолінгвістика	3	екзамен
BB2.11	Наріччя української мови	3	залік
BB 2.12	Функціональні стилі сучасної української мови	4	екзамен
BB 2.13	Історична лексикологія	3	екзамен
BB 2.14	Українська міфологія	3	залік
BB 2.15	Українська лексикографія	3	залік
Загальний обсяг кредитів вибіркових компонент			60 кредитів
Практична підготовка			
ПП 1.	Навчальна (фольклорна, психолого-педагогічна, діалектологічна, фахова)	12	залік
ПП 2.	Виробнича (педагогічна практика з фахових методик (пробні уроки), педагогічна практика)	12	екзамен
Атестація		3	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:			240 кредитів

**III. Перелік освітніх компонент освітньої програми
«Середня освіта (Українська мова і література).
Психологія» та їх логічна послідовність**

Код н/д	Обов'язкові компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, атестація)
	1 семестр
ОК 04	Іноземна мова
ОК 05	Фізичне виховання
ОК 02	Філософія
ОК 03	Політична та соціологічна науки
ОК 07	Вікова фізіологія і шкільна гігієна з основами медзнань
ОК 08	Сучасна українська літературна мова
ОК 09	Історія української літератури
ОК 10	Педагогіка
ОК 11	Психологія
ОК 12	Методика навчання української мови
ОК 13	Методика навчання української літератури
ОК 14	Методика навчання зарубіжної літератури
ОК 15	Українознавство
ОК 16	Історія зарубіжної літератури
ОК 17	Вступ до мовознавства
ОК 18	Вступ до літературознавства
ОК 21	Ділова українська мова
ВВ1.07	Педагогічна психологія
ВВ1.09	Дитяча література та практикум з виразного читання
ВВ1.14	ІК технології в галузі
ВВ1.01	Історія психології
ВВ1.10	Культура мовлення
ВВ1.11	Українська діалектологія
ВВ1.13	Історія української літературної мови
ВВ1.02	Методика роботи практичного психолога
ВВ1.04	Основи психологічного консультування
ВВ1.12	Стилістика української мови
ВВ2.07	Методика навчання психології
ВВ2.09	Українська література для дітей
ВВ 2.14	Українська міфологія
ВВ2.01	Сучасні теорії глибинної психології
ВВ2.10	Соціолінгвістика
ВВ2.11	Наріччя української мови
ВВ 2.13	Історична лексикологія
ВВ2.02	Методика роботи психолога

ВВ2.04	Експериментальна психологія
ПП 1.	Навчальна (діалектологічна) практика
ПП 2.	Виробнича (педагогічна практика з фахових методик (пробні уроки))
2 семестр	
ОК 02	Історія та культура України
ОК 06	Охорона праці та безпека життєдіяльності
ОК 22	Фольклор
ВВ1.08	Практичний та ономастичний аспект української мови
ВВ1.03	Психологічна служба в системі освіти
ВВ1.06	Основи психодіагностики і психокорекції
ВВ1.05	Патопсихологія
ВВ1.15	Історія педагогіки
ВВ2.08	Практичний курс української мови
ВВ2.03	Вступ до спеціальності
ВВ2.06	Диференційна психологія
ВВ 2.12	Функціональні стилі сучасної української мови
ВВ2.05	Основи клінічної психології
ВВ 2.15	Українська лексикографія
ПП 1.	Навчальна (фольклорна) практика
ПП 1.	Навчальна (психолого-педагогічна) практика
ПП 1.	Навчальна (фахова) практика
3 семестр	
ОК 19	Старослов'янська мова
ОК 20	Історична граматики української мови
ПП 2.	Виробнича (педагогічна практика)
	Атестація

IV. ОПИС ПРОГРАМИ

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
Обов'язкові компоненти ОП		
<p>ЗК 12. Здатність активно, відповідально та ефективно реалізовувати громадянські права й обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства.</p> <p>ФК 10. Здатність власною державницькою позицією,</p>	<p>ПРН 1. Усвідомлює культуру як форму людського існування, цінує різноманіття та мультикультурність світу і керується у своїй діяльності принципами толерантності, діалогу і співробітництва.</p>	<p>Історія та культура України</p>

<p>особистою мовною культурою, ерудицією, повагою й любов'ю до української мови, літератури, історії, культури виховувати національно свідомих громадян України.</p>		
<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування нових ідей. ЗК 7. Здатність до продуктивного міжособистісного спілкування, до вмінь представляти комплексну інформацію у стислій формі усно і письмово, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та відповідні наукові категорії з філософії, історії розвитку суспільства.</p>	<p>ПРН 2. Уміє аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, обирати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів.</p>	<p>Філософія</p>
<p>ЗК 4. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; спроможність ідентифікувати себе з цінностями професійного середовища. ЗК 5. Здатність працювати в команді, здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності; здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань.</p>	<p>ПРН 17. Розуміє вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p>	<p>Політична та соціологічна науки</p>
<p>ЗК 8. Здатність використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності.</p>	<p>ПРН 11. Володіє основами професійної культури, здатний до підготовки та редагування текстів професійного змісту іноземною мовою.</p>	<p>Іноземна мова</p>

<p>ЗК 11. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих.</p>	<p>ПРН 14. Забезпечує охорону життя і здоров'я здобувачів освіти у освітньому процесі і позаурочній діяльності.</p>	<p>Фізичне виховання</p>
<p>ЗК 11. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих.</p>	<p>ПРН 14. Забезпечує охорону життя і здоров'я здобувачів освіти у освітньому процесі і позаурочній діяльності.</p>	<p>Охорона праці та безпека життєдіяльності</p>
<p>ЗК 11. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих.</p>	<p>ПРН 15. Демонструє знання вікової фізіології і шкільної гігієни, основних способів надання першої медичної допомоги учасникам освітнього процесу, має ціннісні орієнтації щодо ведення здорового способу життя.</p>	<p>Вікова фізіологія і шкільна гігієна з основами медзнань</p>
<p>ФК 1. Здатність вільно спілкуватися українською мовою; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації. Здатність розуміти чужі і продукувати власні програми комунікативної поведінки, адекватні цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами.</p>	<p>ПРН 5. Демонструє сформовану мовну й мовленнєву компетенції у процесі фахової і міжособистісної комунікації, володіє різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах.</p>	<p>Сучасна українська літературна мова</p>
<p>ФК 3. Здатність орієнтуватися в українському літературному</p>	<p>ПРН 4. Знає мовні явища і літературні процеси, вміє систематизувати мовно-літературні явища,</p>	<p>Історія української літератури</p>

<p>процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, моралі, ціннісних орієнтацій учнів у сучасному суспільстві.</p>	<p>розпізнавати, оцінювати та прогнозувати загальнокультурні, виховні, етичні наслідки певних процесів у мові та літературі.</p>	
<p>ЗК 2. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання і розвитку здобувачів освіти.</p>	<p>ПРН 10. Створює рівноправний і психологічно позитивний клімат для навчання, організовує ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (учнями, учителями, батьками та ін.), дотримується етичних норм у професійній діяльності та впроваджує їх в освітній простір і суспільство.</p>	<p>Педагогіка</p>
<p>ФК 14. Здатність до розвитку учнів закладів середньої освіти як суб'єктів освітнього процесу на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку.</p> <p>ФК 15. Здатність актуалізувати та застосовувати комунікативні знання, навички, вміння, настанови, стратегії й тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення в конкретних умовах</p>	<p>ПРН 24. Розуміє своєрідність організації психологічної діагностики та психологічного консультування, знає сучасні психодіагностичні методики; має базові уявлення щодо вікових закономірностей психічного розвитку людини.</p> <p>ПРН 25. Здійснює психологічний супровід навчально-виховного процесу в закладі середньої освіти, розуміє своєрідність організації психологічної служби у закладах освіти.</p>	<p>Психологія</p>

<p>педагогічної комунікативної діяльності з учнями, батьками, колегами.</p> <p>ФК 16. Здатність використовувати теоретичні знання й практичні навички для оволодіння основами психологічної діагностики.</p> <p>ФК 17. Здатність надавати психолого-консультативну та психолого-корекційну допомогу вихованцям закладів освіти, батькам та педагогам.</p>		
<p>ЗК 9. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних задач у професійній діяльності й у повсякденному житті.</p> <p>ФК 8. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з української мови та літератури, аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою корекції й оптимізації навчально-виховного процесу.</p> <p>ФК 9. Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної педагогічної діяльності, оцінки</p>	<p>ПРН 8. Знає зміст державного стандарту загальної середньої освіти, навчальні програми з української мови та літератури для ЗЗСО і практичні шляхи їхньої реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності.</p> <p>ПРН 9. Уміє проводити уроки різних типів, обирати та застосовувати сучасні методи і методичні прийоми, форми і засоби навчання української мови та літератури у ЗЗСО; володіє новими інформаційно-комунікаційними технологіями забезпечення освітнього процесу з української мови та літератури.</p>	<p>Методика навчання української мови</p>

<p>педагогічного досвіду (вітчизняного, закордонного) у галузі викладання української мови та літератури з метою професійної саморегуляції й свідомого вибору шляхів вирішення проблем в освітньому процесі.</p>		
<p>ФК 7. Здатність застосовувати у власній практичній діяльності сучасні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання української мови, української та зарубіжної літератури на підставі передового українського й міжнародного досвіду, ефективні методи й освітні технології.</p>	<p>ПРН 9. Уміє проводити уроки різних типів, обирати та застосовувати сучасні методи і методичні прийоми, форми і засоби навчання української мови та літератури у ЗЗСО; володіє новими інформаційно-комунікаційними технологіями забезпечення освітнього процесу з української мови та літератури.</p> <p>ПРН 12. Здійснює об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з української мови та літератури, аналізує особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою корекції й оптимізації освітнього процесу.</p>	<p>Методика навчання української літератури</p>
<p>ФК 7. Здатність застосовувати у власній практичній діяльності сучасні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання української мови, української та зарубіжної літератури на підставі передового українського й міжнародного досвіду, ефективні методи й освітні технології.</p>	<p>ПРН 21. Застосовує різні види аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.</p> <p>ПРН 23. Знає та розуміє сучасні філологічні й дидактичні засади навчання зарубіжної літератури, мовні норми, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.</p>	<p>Методика навчання зарубіжної літератури</p>

<p>ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації з різних джерел та формулювання логічних висновків.</p> <p>ФК 10. Здатність власною державницькою позицією, особистою мовною культурою, ерудицією, повагою й любов'ю до української мови, літератури, історії, культури виховувати національно свідомих громадян України.</p>	<p>ПРН 16. Орієнтується в етногенетичних процесах на території України, історичних етапах розвитку української нації, усвідомлює специфіку національного характеру й ментальності, своєрідність етнокультурних ознак українців.</p> <p>ПРН 17. Розуміє вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p>	<p>Українознавство</p>
<p>ФК 12. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання перспективного практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації навчально-виховних цілей.</p> <p>ФК 13. Здатність орієнтуватися в літературному процесі країн і народів світу (від давнини до сучасності), спадщині письменників у контексті розвитку літератури, історії, культури, використовувати знання мов і здобутків</p>	<p>ПРН 20. Знає і розуміє досягнення світової літератури, особливості художньої літератури як форми суспільної свідомості, найважливіші відомості про творчі методи та літературні напрямки, основні етапи життєвого і творчого шляху видатних письменників країн Європи та Америки, місце і значення творів в доробку митця та в літературному процесі певного періоду, дослідження літературознавців, вчителів-новаторів, взаємозв'язок зарубіжної та української літератури.</p> <p>ПРН 22. Пояснює специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, характеризує літературні епохи, художні напрями, течії, жанри, стилі, здобутки національних літератур, інтерпретує художні твори класики й сучасності.</p>	<p>Історія зарубіжної літератури</p>

<p>світового письменства для формування національної свідомості, загальної і мовленнєвої культури учнів, їхньої моралі, міжкультурної толерантності, ціннісних орієнтацій у сучасному полікультурному суспільстві.</p>		
<p>ФК 6. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови й літератури в закладах загальної середньої освіти, практиці навчання української мови й літератури.</p>	<p>ПРН 3. Розуміє лінгвістику як особливу науку, що вивчає структуру і функціонування мови; володіє матеріалом з усіх галузей мовознавства, історії української мови та сучасної української літературної мови.</p>	<p>Вступ до мовознавства</p>
<p>ФК 4. Здатність критично осмислювати нові художні тенденції, використовувати фахові знання з літератури, уміння й навички в галузі порівняльного літературознавства для аналізу літературного процесу.</p>	<p>ПРН 7. Розуміє закономірності літературного процесу, художнє значення літературного твору в контексті суспільного та літературного процесу певної культурно-історичної епохи, усвідомлює художню своєрідність літературного твору й орієнтується в загальній типології художньо-літературної творчості.</p>	<p>Вступ до літературознавства</p>
<p>ФК 6. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови й літератури в закладах загальної середньої освіти, практиці навчання української мови й літератури.</p>	<p>ПРН 3. Розуміє лінгвістику як особливу науку, що вивчає структуру і функціонування мови; володіє матеріалом з усіх галузей мовознавства, історії української мови та сучасної української літературної мови.</p>	<p>Старослов'янська мова</p>

<p>ФК 5. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.</p>	<p>ПРН 4. Знає мовні явища і літературні процеси, вміє систематизувати мовно-літературні явища, розпізнавати, оцінювати та прогнозувати загальнокультурні, виховні, етичні наслідки певних процесів у мові та літературі.</p>	<p>Історична граматики української мови</p>
<p>ФК 2. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.</p>	<p>ПРН 6. Професійно володіє українською мовою в усному і писемному різновидах, досягає запланованого результату в організації успішної комунікації, буде цілісні, логічні висловлювання в усному й писемному мовленні.</p>	<p>Ділова українська мова</p>
<p>ФК 11. Здатність осмислювати особливості функціонування фольклору на різних етапах його історичного розвитку, усвідомлювати специфіку народного мислення українців.</p>	<p>ПРН 18. Визначає жанри й поетичні особливості фольклору українців, аналізує фольклорні твори та розкриває їхню символіку; усвідомлює свою відповідальність за збереження фольклорної пам'яті.</p>	<p>Фольклор</p>
<p align="center">Вибіркові компоненти ОП</p>		
<p align="center">Блок № 1</p>		
<p>ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації з різних джерел та формулювання логічних висновків.</p> <p>ФК 14. Здатність до розвитку учнів закладів середньої освіти як суб'єктів освітнього процесу на основі знань та</p>	<p>ПРН 2. Уміє аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, обирати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів.</p>	<p>Історія психології</p>

<p>умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку.</p>		
<p>ЗК 2. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання і розвитку здобувачів освіти.</p> <p>ФК 17. Здатність надавати психолого-консультативну та психолого-корекційну допомогу вихованцям закладів освіти, батькам та педагогам.</p>	<p>ПРН 24. Розуміє своєрідність організації психологічної діагностики та психологічного консультування, знає сучасні психодіагностичні методики; має базові уявлення щодо вікових закономірностей психічного розвитку людини.</p>	<p>Методика роботи практичного психолога</p>
<p>ЗК 4. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; спроможність ідентифікувати себе з цінностями професійного середовища.</p> <p>ФК 16. Здатність використовувати теоретичні знання й практичні навички для оволодіння основами психологічної діагностики.</p>	<p>ПРН 25. Здійснює психологічний супровід навчально-виховного процесу в закладі середньої освіти, розуміє своєрідність організації психологічної служби у закладах освіти.</p>	<p>Психологічна служба в системі освіти</p>
<p>ФК 15. Здатність актуалізувати та застосовувати комунікативні знання, навички, вміння, настанови, стратегії й тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості задля</p>	<p>ПРН 24. Розуміє своєрідність організації психологічної діагностики та психологічного консультування, знає сучасні психодіагностичні методики; має базові уявлення щодо вікових закономірностей психічного розвитку людини.</p>	<p>Основи психологічного консультування</p>

<p>успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з учнями, батьками, колегами.</p>		
<p>ФК 17. Здатність надавати психолого-консультативну та психолого-корекційну допомогу вихованцям закладів освіти, батькам та педагогам.</p>	<p>ПРН 24. Розуміє своєрідність організації психологічної діагностики та психологічного консультування, знає сучасні психодіагностичні методики; має базові уявлення щодо вікових закономірностей психічного розвитку людини.</p>	<p>Патопсихологія</p>
<p>ФК 16. Здатність використовувати теоретичні знання й практичні навички для оволодіння основами психологічної діагностики.</p>	<p>ПРН 25. Здійснює психологічний супровід навчально-виховного процесу в закладі середньої освіти, розуміє своєрідність організації психологічної служби у закладах освіти.</p>	<p>Основи психодіагностики і психокорекції</p>
<p>ЗК 10. Здатність до адаптації в професійно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях. ФК 17. Здатність надавати психолого-консультативну та психолого-корекційну допомогу вихованцям закладів освіти, батькам та педагогам.</p>	<p>ПРН 10. Створює рівноправний і психологічно позитивний клімат для навчання, організовує ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (учнями, учителями, батьками та ін.), дотримується етичних норм у професійній діяльності та впроваджує їх в освітній простір і суспільство.</p>	<p>Педагогічна психологія</p>
<p>ФК 1. Здатність вільно спілкуватися українською мовою; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації. Здатність розуміти чужі і продукувати власні</p>	<p>ПРН 4. Знає мовні явища і літературні процеси, вміє систематизувати мовно-літературні явища, розпізнавати, оцінювати та прогнозувати загальнокультурні, виховні, етичні наслідки певних процесів у мові та літературі. ПРН 6. Професійно володіє</p>	<p>Практичний та ономастичний аспект української мови</p>

<p>програми комунікативної поведінки, адекватні цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами.</p> <p>ФК 2. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.</p>	<p>українською мовою в усному і писемному різновидах, досягас запланованого результату в організації успішної комунікації, буде цілісні, логічні висловлювання в усному й писемному мовленні.</p>	
<p>ФК 3. Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, моралі, ціннісних орієнтацій учнів у сучасному суспільстві.</p>	<p>ПРН 8. Знає зміст державного стандарту загальної середньої освіти, навчальні програми з української мови та літератури для ЗЗСО і практичні шляхи їхньої реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності.</p>	<p>Дитяча література та практикум з виразного читання</p>
<p>ФК 2. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.</p>	<p>ПРН 4. Знає мовні явища і літературні процеси, вмис систематизувати мовно-літературні явища, розпізнавати, оцінювати та прогнозувати загальнокультурні, виховні, етичні наслідки певних процесів у мові та літературі.</p>	<p>Культура мовлення</p>

<p>ФК 2. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.</p>	<p>ПРН 5. Демонструє сформовану мовну й мовленнєву компетенції у процесі фахової і міжособистісної комунікації, володіє різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах.</p>	<p>Українська діалектологія</p>
<p>ФК 5. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.</p>	<p>ПРН 5. Демонструє сформовану мовну й мовленнєву компетенції у процесі фахової і міжособистісної комунікації, володіє різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах.</p>	<p>Стилістика української мови</p>
<p>ФК 6. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови й літератури в закладах загальної середньої освіти, практиці навчання української мови й літератури.</p>	<p>ПРН 3. Розуміє лінгвістику як особливу науку, що вивчає структуру і функціонування мови; володіє матеріалом з усіх галузей мовознавства, історії української мови та сучасної української літературної мови. ПРН 4. Знає мовні явища і літературні процеси, вміє систематизувати мовно-літературні явища, розпізнавати, оцінювати та прогнозувати загальнокультурні, виховні, етичні наслідки певних процесів у мові та літературі.</p>	<p>Історія української літературної мови</p>
<p>ЗК 7. Здатність до продуктивного міжособистісного спілкування, до вмінь представляти комплексну інформацію у стислій</p>	<p>ПРН 9. Уміє проводити уроки різних типів, обирати та застосовувати сучасні методи і методичні прийоми, форми і засоби навчання української мови та літератури у ЗЗСО;</p>	<p>ІК технології в галузі</p>

<p>формі усно і письмово, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та відповідні наукові категорії з філософії, історії розвитку суспільства.</p>	<p>володіє новими інформаційно-комунікаційними технологіями забезпечення освітнього процесу з української мови та літератури.</p>	
<p>ФК 9. Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду (вітчизняного, закордонного) у галузі викладання української мови та літератури з метою професійної саморегуляції й свідомого вибору шляхів вирішення проблем в освітньому процесі.</p>	<p>ПРН 2. Уміє аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, обирати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів. ПРН 10. Створює рівноправний і психологічно позитивний клімат для навчання, організовує ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (учнями, учителями, батьками та ін.), дотримується етичних норм у професійній діяльності та впроваджує їх в освітній простір і суспільство.</p>	<p>Історія педагогіки</p>
<p>Блок № 2</p>		
<p>ЗК 10. Здатність до адаптації в професійно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях. ФК 17. Здатність надавати психолого-консультативну та психолого-корекційну допомогу вихованцям закладів освіти, батькам та педагогам.</p>	<p>ПРН 24. Розуміє своєрідність організації психологічної діагностики та психологічного консультування, знає сучасні психодіагностичні методики; має базові уявлення щодо вікових закономірностей психічного розвитку людини.</p>	<p>Сучасні теорії глибинної психології</p>
<p>ЗК 2. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями</p>	<p>ПРН 10. Створює рівноправний і психологічно позитивний клімат для навчання, організовує ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (учнями, учителями, батьками та ін.),</p>	<p>Методика роботи психолога</p>

<p>навчання і розвитку здобувачів освіти. ФК 17. Здатність надавати психолого-консультативну та психолого-корекційну допомогу вихованцям закладів освіти, батькам та педагогам.</p>	<p>дотримується етичних норм у професійній діяльності та впроваджує їх в освітній простір і суспільство.</p>	
<p>ЗК 3. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), правил культури поведінки у стосунках із дорослими й дітьми на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі. ЗК 7. Здатність до продуктивного міжособистісного спілкування, до вмінь представляти комплексну інформацію у стислій формі усно і письмово, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та відповідні наукові категорії з філософії, історії розвитку суспільства.</p>	<p>ПРН 17. Розуміє вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p>	<p>Вступ до спеціальності</p>
<p>ФК 16. Здатність використовувати теоретичні знання й практичні навички для оволодіння основами психологічної діагностики.</p>	<p>ПРН 25. Здійснює психологічний супровід навчально-виховного процесу в закладі середньої освіти, розуміє своєрідність організації психологічної служби у закладах освіти.</p>	<p>Експериментальна психологія</p>
<p>ФК 17. Здатність надавати психолого-консультативну та психолого-корекційну допомогу вихованцям закладів освіти, батькам та педагогам.</p>	<p>ПРН 24. Розуміє своєрідність організації психологічної діагностики та психологічного консультування, знає сучасні психодіагностичні методики; має базові уявлення щодо вікових закономірностей психічного розвитку людини.</p>	<p>Основи клінічної психології</p>

<p>ФК 17. Здатність надавати психолого-консультативну та психолого-корекційну допомогу вихованцям закладів освіти, батькам та педагогам.</p>	<p>ПРН 2. Уміє аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, обирати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів.</p>	<p>Диференційна психологія</p>
<p>ЗК 2. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання і розвитку здобувачів освіти.</p> <p>ФК 17. Здатність надавати психолого-консультативну та психолого-корекційну допомогу вихованцям закладів освіти, батькам та педагогам.</p>	<p>ПРН 24. Розуміє своєрідність організації психологічної діагностики та психологічного консультування, знає сучасні психодіагностичні методики; має базові уявлення щодо вікових закономірностей психічного розвитку людини.</p>	<p>Методика навчання психології</p>
<p>ФК 1. Здатність вільно спілкуватися українською мовою; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації. Здатність розуміти чужі і продукувати власні програми комунікативної поведінки, адекватні цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами.</p> <p>ФК 2. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних</p>	<p>ПРН 4. Знає мовні явища і літературні процеси, вміє систематизувати мовно-літературні явища, розпізнавати, оцінювати та прогнозувати загальнокультурні, виховні, етичні наслідки певних процесів у мові та літературі.</p> <p>ПРН 6. Професійно володіє українською мовою в усному і писемному різновидах, досягає запланованого результату в організації успішної комунікації, будує цілісні, логічні висловлювання в усному й писемному мовленні.</p>	<p>Практичний курс української мови</p>

<p>монологічних і діалогічних текстів в усній і письмовій формах, володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.</p>		
<p>ФК 4. Здатність критично осмислювати нові художні тенденції, використовувати фахові знання з літератури, уміння й навички в галузі порівняльного літературознавства для аналізу літературного процесу.</p>	<p>ПРН 7. Розуміє закономірності літературного процесу, художнє значення літературного твору в контексті суспільного та літературного процесу певної культурно-історичної епохи, усвідомлює художню своєрідність літературного твору й орієнтується в загальній типології художньо-літературної творчості.</p>	<p>Українська література для дітей</p>
<p>ФК 1. Здатність вільно спілкуватися українською мовою; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації. Здатність розуміти чужі і продукувати власні програми комунікативної поведінки, адекватні цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами.</p>	<p>ПРН 4. Знає мовні явища і літературні процеси, вміє систематизувати мовно-літературні явища, розпізнавати, оцінювати та прогнозувати загальнокультурні, виховні, етичні наслідки певних процесів у мові та літературі.</p>	<p>Соціолінгвістика</p>
<p>ФК 9. Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду (вітчизняного, закордонного) у галузі викладання української</p>	<p>ПРН 6. Професійно володіє українською мовою в усному і писемному різновидах, досягає запланованого результату в організації успішної комунікації, буде цілісні, логічні висловлювання в усному й писемному мовленні.</p>	<p>Наріччя української мови</p>

<p>мови та літератури з метою професійної саморегуляції й свідомого вибору шляхів вирішення проблем в освітньому процесі.</p>		
<p>ФК 5. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.</p>	<p>ПРН 6. Професійно володіє українською мовою в усному і писемному різновидах, досягає запланованого результату в організації успішної комунікації, будує цілісні, логічні висловлювання в усному й писемному мовленні.</p>	<p>Функціональні стилі сучасної української мови</p>
<p>ФК 5. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.</p>	<p>ПРН 4. Знає мовні явища і літературні процеси, вміє систематизувати мовно-літературні явища, розпізнавати, оцінювати та прогнозувати загальнокультурні, виховні, етичні наслідки певних процесів у мові та літературі.</p>	<p>Історична лексикологія</p>
<p>ФК 10. Здатність власною державницькою позицією, особистою мовною культурою, ерудицією, повагою й любов'ю до української мови, літератури, історії, культури виховувати свідомих громадян.</p>	<p>ПРН 16. Орієнтується в етногенетичних процесах на території України, історичних етапах розвитку української нації, усвідомлює специфіку національного характеру й ментальності, своєрідність етнокультурних ознак українців.</p>	<p>Українська міфологія</p>
<p>ФК 5. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.</p>	<p>ПРН 4. Знає мовні явища і літературні процеси, вміє систематизувати мовно-літературні явища, розпізнавати, оцінювати та прогнозувати загальнокультурні, виховні, етичні наслідки певних процесів у мові та літературі.</p>	<p>Українська лексикографія</p>
<p>Практична підготовка ОП</p>		
<p>ФК 11. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому,</p>	<p>ПРН 19. Виконує наукове дослідження, узагальнює й оприлюднює результати</p>	<p>Навчальна (фольклорна, психолого-</p>

<p>регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання перспективного практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації навчально-виховних цілей.</p>	<p>діяльності з розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах тощо); застосовує елементи теоретичного й експериментального дослідження в професійній діяльності.</p>	<p>педагогічна, діалектологічна, фахова)</p>
<p>ЗК 10. Здатність до адаптації в професійно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях. ЗК 3. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), правил культури поведінки у стосунках із дорослими й дітьми на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі. ФК 13. Здатність до розвитку учнів закладів середньої освіти як суб'єктів освітнього процесу на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку.</p>	<p>ПРН 12. Здійснює об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з української мови та літератури, аналізує особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою корекції й оптимізації освітнього процесу. ПРН 13. Має здатність до рефлексії, володіє навичками оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності й обдуманого вибору шляхів їх вирішення.</p>	<p>Виробнича (педагогічна практика з фахових методик (пробні уроки), педагогічна практика)</p>

Структурно-логічна схема

Див. додаток

V. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми проводиться згідно з «Положенням про випускні кваліфікаційні роботи в УДПУ імені Павла Тичини», «Положенням про організацію освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини», «Положенням про Європейську кредитно-трансферну систему навчання в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини», «Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії» та інших нормативно-правових актів.

Атестація випускників освітньої програми здійснюється у формі складання комплексного кваліфікаційного екзамену з української мови і літератури з методиками їх навчання та випускного екзамену з теорії та методики психології і завершується видачею документу державного зразка про присудження ступеня бакалавра. Кваліфікаційна робота здобувача освітнього ступеня «бакалавр» має бути результатом самостійного наукового дослідження з української мови / літератури. Перед захистом випускні кваліфікаційні роботи проходять обов'язкову перевірку на наявність академічного плагіату. Роботи, виконані не самостійно, а також ті, що не пройшли перевірку або мають понад 25% неоригінального тексту, до захисту не допускають. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

(див. Стандарти вищої освіти відповідної спеціальності).

VI. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Див. додаток

VII. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

Див. додаток

Затверджено на засіданні вченої ради факультету української філології
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол № 12 від 28.06 2017 р.).

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми):

Гончарук Валентина Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент
української літератури,
українознавства та методик їх
навчання Уманського державного
педагогічного університету
імені Павла Тичини.

Розробники:

Коваль Валентина Олександрівна, доктор педагогічних наук,
професор кафедри української мови та
методики її навчання Уманського
державного педагогічного
університету імені Павла Тичини.

Новаківська Людмила Володимирівна, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри української
літератури, українознавства та
методик їх навчання Уманського
державного педагогічного
університету імені Павла Тичини.

Якимчук Ірина Павлівна, кандидат психологічних наук, доцент
кафедри психології Уманського
державного педагогічного
університету імені Павла Тичини.

Структурно-логічна схема

